

00143/ Sursa: "POPESCU"

21.02.1974

Casa: "LILLIACUL"

Participă ind. "Ioo"

001317

Stare Secret

Copie 291

exemplar nr. 3.

NOTA INFORMATIVA

=====

M = Ioo

I = Informatorul

I.: Referitor la Horvath, la măsurile de precauție pe care acesta și le ia, pot să vă spun că nă bucură faptul că primul bănuț de el este BIHARI. S-a distanțat, ca urmare foarte mult de acest om și nu-l mai acceptă cu bucurie pe lîngă el. Ne-a spus și nouă - celor mai apropiati de el - să avem grijă ce discutăm cu Bihari pentru că ar putea să ne denunțe sau să dea unele informații asupra celor discutate de noi. A încercat să-i elimine din preajma lui și ne-a spus că la școală nu năi are probleme directe cu el, întrucât nu mai este profesor unde are el sarcini pe linie de învățămînt și ar vrea să scape de el și pe linie culturală, adică e vorba de luncă pe care o desfășoară la Casa de cultură. Mi-a spus că încet, încet vrea să se debaraseze de acest om.

M-am gîndit că s-ar putea că asta să fie o pastilă, pentru că este foarte intelligent și s-ar putea că să încerce, pe diferite căi și prin diferite metode că și prin diferite metode, să dea de ucel om pe care el îl simte că se ocupă de el.

Legat de relațiile pe care le are în afara de oraș, luni am avut o seară de poeziemeticulos pregătită de dl. Horvath, la care au participat niște tovarăși de la revista "Dolgozo-Nö".

S-a stabilit să scoată în evidență activitatea rodnică pe care o depune el aici, la Bistrița.

Am reținut o discuție, pe care am surprins-o, între două femei, una de la "Dolgozo-Nö", iar cealaltă de la un comitet din București, tot maghiară. Discutau des-

DIRECTIA ARHIVĂ CENTRALĂ

292

pre Horvath și soția lui, despre neplăcerile pe care le-a avut și continuă să le aibă și anul acesta. Una din ele a replicat colcîlalite că nu știe de ce Horvath face atâtă zarvă pentru niște probleme care pe ele nu le interesează și pe care el le umflă pur și simplu.

"Am impresia că este un fel de Don Quijote".

Această con vorbire surprinsă, mi-a mărit acel crez, că nu întotdeauna el este susținut și nu întotdeauna acei oameni încăr că el are atâtă încredere, pe care-i prezintă drept prietenii lui, nu întotdeauna acești oameni țin cu el și manifestă aceleasi idei ca și el.

Eu cred că el nu se poate baza pe un ajutor sau sprijin, fie și numai moral, din partea acestor persoane. La plecare am rămas intenționat la urmă, împreună cu soția și l-am ajutat să-și strângă materialele (magnetofon etc.).

Cei din București erau cu o mașină și l-am așteptat puțin, fără prea mult chef, dar la un moment dat au plecat "amicii" lăsându-l acolo, încât a trebuit să plece pe jos acasă.

Deci, după părerea mea acești "amici" nu-l bagă prea tare în seamă.

M.: Sau, poate, s-au cănăsaturat și aceștia de atitea "probleme" căte are el "săracul" și pe care nu poate să le rezolve pentru că "nu găsește înțelegere".

I.: El umblă foarte mult cu probleme de genul acesta pe lățot și caută să le explice, că-i impună punctul de vedere. Face multă gălăgie dor, după căte an văzut și din discuția de care vorbeam, acești-oameni s-au cănăsurat să-l mai asculte, pentru că în fond ce probleme are el aici.

M.: Această problemă care văd că se conturează la unii, și vrea să fie urmarită în continuare de către dv. și la alte categorii de relații, din județ sau din afara județului.

Această problemă rămâne ca sarcină de viitor pt. dv., să vedem în continuare care sunt reacțiile acestor oameni pe care el și-i consideră prieteni și adepti față de aceste "veșnice" probleme" pe care le ridică clanul Horvath.

I.: Eu mi-am propus acum să analizez cercul de preoți pe care el îi are ca relații în județ.

M.: Foarte bine.

I.: Cu ocazia deplasărilor pe care le vom face în diferite sate, mi-am propus să văd care sunt relațiile lui cu acești preoți. El zice că are o serie de relații cu preoți catolici și reformați din județ. Vreau să văd pînă unde merg aceste relații, cît de amicale sunt sau în ce s-ar putea materializa: sprijin moral sau material etc.

Deci această problemă mi-am propus-o pentru perioada imediat următoare.

M.: Foarte bine. Să vedem ce relații pot să existe între Horvath, membru PCR, și niște reprezentanți ai altor concepții despre lume și viață, prin excelență idealiste, în ce fel găsesc ei loc pentru înțelegere și colaborare strînsă, în activitatea pe care el o desfășoară. Deci este numai activitate cultural-educativă, cea pe care o face el și pentru care se bate cu puțul în piept, sau acesta este doar prilejul ca împreună cu acești preoți să desfășoare și alte activități?

Ce urmărește, ce vizează? Revenim la niște probleme mai vechi, din anul trecut sau 1972, cînd Horvath a făcut cea bună cu reprezentanții bisericii catolice și reformate, cu ocazia diferitelor deplasări în județ, cu acezisa trupă de teatru.

Deci să urmăriți și discuțiile pe care le poartă dar și comportamentul, etitudinea lui față de anumite situații (probleme).

I.: O bună oglindă, după părerea mea, o constituie vorbăria lui, discuția multă pe care o portă cu el, la un paște de vin sau în alte ocazii, și din o mie de cuvinte pe care le spune, poți alege 2-3 care te interesează.

M.: Bineînțeles. O informație bună pe care dv.o puteți da, nu este rezultatul unei singure discuții, e unei cîngure contactări, ci poate fi rezultatul unei activități complexe pe care dv.o desfășurați timp de o săptămînă sau două și care presupune atît discuții multiple cît și o observare atentă a celui ce ne interesează, în diferite împrejurări, asupra modului cum acționează, cum pune niște probleme în discuție, cum își ia niște măsuri de precauție, cum face niște verificări, cum tătionează niște probleme.

C.N.S.A.S.
DIRECTIA ARHIVĂ CENTRALĂ

294

Deci să vă puteți formula o părere și această părere reprezintă o informație pentru noi.

Această problemă este valabilă nu numai pentru Horvath ci pentru toți. Să puteți sintetiza ceea ce este interesant și ar putea să prezinte valoarea pentru noi.

I.: S-a mai ivit o persoană la orizont. S vorba de preotul reformat din Bistrița care a fost la mine acasă și m-a rugat să-i fac rost de niște medicamente.

M.: Care preot?

I.: Nu știu cum îl cheamă, preotul de la biserica de lîngă poșta veche. Știu că există relații de amicitie între el și Horvath, însă mai mult nu cunosc. Pentru că mi s-a oferit ocazia, o să încerc să văd dacă nu există și aici ceva care ar putea interesa.

M.: Încercați să vă apropiati de el chiar dacă n-o să puteți reuși să cultivați relații de prietenie având în vedere diferența de vîrstă, de profesie.

Puteți să-i spuneți că aveți rude în RFG și o să încercați să obțineți medicamentele cerute. Deci să vă apropiati că mai mult de el pentru că s-ar putea că acesta să fie una din relațiile lui Horvath sau pot să apară alte probleme care să ne intereseze.

I.: A-a revoltat o chestiune la Horvath, în ultimul timp: A fost de revelion în Ungaria și a început să vorbească mult despre această vizită, laude peste laude în legătură cu ce a văzut acolo și expresii de defăinare la adresa noastră. Că o țară atât de mică cum e Ungaria, a putut să facă mai mult ca alții și alte expresii de astea. Învin greu să ascult treburile de astea.

M.: Deocamdată se poste, nu-ar fi rău ca în osemenea situației să-l obligați să se explice. Adică să vă spună în ce constă acel "mai mult" făcut de Ungaria față de ce s-a făcut la noi. Aveți destule exemple ca să-i spuneți că ați văzut și aici destule lucruri care s-au făcut, cum ar fi lămare sau în orașe mari pe care le-ați vizitat. Să vedeți cum reacționează. Nu să-l contrazicăți, dar să-i spuneți că ați văzut aici își în Ungaria n-o cunoașteți - ați trecut doar prin ea.

I.: Să știți că avem deja planificată o discuție pe tema asta. Si pe frontul ăsta lucram planificat. Trebuie să mai

C.N.S.A.S.
DIRECTIA ARHIVĂ CENTRALĂ - 5 -

295

discutăm și problema germană de exemplu, împreună cu prof. KRONER despre care zice că îi este foarte bun amic și are idei asemănătoare cu el.

Deci aceste discuții sunt planificate și trebuie să rețin multe lucruri pe care să le discut cu el, la data fixată.

M.: Foarte bine. Deci sunt necesare niște pregătiri din partea dv. pentru aceste discuții, ca să vadă și el că și pe dv. vă preocupă aceleiași probleme, că aveți și dv. ceva de spus, nu numai să ascultați. Probleme neînțești cred că știți dv. mai multe decât știe el.

I.: Bineînțeles.

M.: Deci sunt bune aceste discuții planificate de el și să le acceptați. Înaintea discuțiilor e bine să vă gîndiți la un plan de principiu, cum să puneti problemele, ce probleme să ridicăti.

I.: Întotdeauna m-am gîndit la acest lucru.